

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozesłana dnia 12. sierpnia 1896.

Treść: (№ 142—144.) 142. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Rawy ruskiej do siódmej klasy taryfy czynszów wojskowych. — 143. Rozporządzenie, którem zmienia się §. 3 tymczasowego rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 28. kwietnia 1875, w przedmiocie egzaminu dla uzyskania dyplomu w c. k. Szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu. — 144. Ustawa o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych).

142.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 23. czerwca 1896,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Rawy ruskiej do siódmej klasy taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 225 z roku 1890).

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 225) zalicza się w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny gminę Rawę ruską w Galicyi do siódmej klasy taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązujące aż do końca 1900 roku.

Weltersheimb r. w.

Biliński r. w.

143.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa z dnia 27. czerwca 1896,

którem zmienia się §. 3 tymczasowego rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 28. kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 82), w przedmiocie egzaminów dla uzyskania dyplomu w c. k. Szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu.

Na miejsce ostatniego ustępu §. 3go tymczasowego rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia

28. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 82, tyczącego się egzaminów dla uzyskania dyplomu w c. k. Szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu, wydaje się następujące postanowienie:

Także i w tej grupie można zdawać egzamin z podzieleniem go na dwa osobne egzaminy (1 aż do 3 włącznie, tudzież 4 aż do 7 włącznie).

Gautsch r. w.

144.

Ustawa z dnia 6. lipca 1896,

o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Jeżeli co do pożyczek (amelioracyjnych), przeznaczonych na zaprowadzenie urządzeń nawodniających lub odciągających wodę (drenowania), zostaje zawarta taka umowa, że pożyczka spłacana będzie rentami powrotnymi, wierzytelność rentowa tego rodzaju używa stosownie do postanowień ustawy niniejszej, odnośnie do gruntu ulepszyć się mającego, pierwszeństwa przed wszystkimi innymi ciężarami hipotecznymi, z wyjątkiem podatków rządowych i poborów publicznych, jakoteż tych zobowiązań, któreby stosownie do §. 23go ustawy z dnia 80. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 93, i §. 44go ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 92, już ciążyły na gruncie.

Prawo pierwszeństwa nabywa się tym sposobem, że wierzycielność rentową z wyraźnym oznaczeniem jako jest rentą amelioracyjną, zabezpiecza się na gruncie amelioracji poddać się mającym, przez wpisanie prawa zastawu do ksiąg gruntowych.

§. 2.

Wierzycielność rentową można tylko w takim razie oznaczyć w księdze gruntowej jako „rentę amelioracyjną“, jeżeli się ziszczają następujące warunki:

1. Pożyczka, której przysnaje się prawo wierzycielności rentowej, powinna być przeznaczona na cel w §. 1 podany i powinna być udzielona z funduszu pod zarządem publicznym zostającego lub przez zakład kredytowy obowiązany do składania rachunków publicznie.

2. Zamierzone dzieło amelioracyjne, na które zaciąga się pożyczkę, powinno według ocenienia biegłych rokować gruntowi intratność rolniczą przewyższającą kosztą nakładu.

3. Suma pożyczkowa nie powinna przewyższać sumy kosztów zamierzonego dzieła amelioracyjnego.

4. Nadto suma pożyczkowa nie powinna przynosić dziesięciokrotnej czystej intraty katastralnej z gruntu ulepszyć się mającego z doliczeniem połowy przyrostu wartości, jaki rokuje zamierzone dzieło amelioracyjne.

Jeżeli grunt, mający poddać się amelioracji, połączony jest z innymi nieruchomościami w jedno ciało hipoteczne, granicę pożyczki oznacza się podług dziesięciokrotnej czystej intraty katastralnej z wszystkich nieruchomości to ciało hipoteczne składających i podług przyrostu wartości, jaki dla nich wszystkich ma być osiągnięty.

5. Pożyczka powinna być oprocentowywana i umarzana wypłatą renty, która ma być zahipotekowana.

Renta powinna być płatna najmniej raz na rok i ma być tak wymierzona, żeby oprócz ciągłych procentów, najwięcej cztery od sta wynoszących, obejmowała najmniej trzy od sta rocznie na umorzenie pożyczki.

Te części renty amelioracyjnej, które stosownie do postępującej amortyzacji pożyczki nie są już potrzebne na jej oprocentowanie, służą do umorzenia pożyczki.

W kontrakcie pożyczki może być postanowione, że w ciągu pierwszych trzech lat renta nie będzie przewyższała kwoty potrzebnej na oprocentowanie pożyczki.

Odsetki i kwoty na amortyzację liczyć można tylko od kwot pożyczki już danych.

Dającemu pożyczkę nie służy prawo wypowiedzenia takowej. Natomiast biorący pożyczkę ma prawo amortyzować za półrocznem wypowiedzeniem dług rentowy zaplaceniem nie umorzonych jeszcze kapitału.

6. Dający pożyczkę, może zastrzedz sobie zrzucenie się z kontraktu w takim razie, gdyby właściciel gruntu nie rozpoczął rzeczywiście robót amelioracyjnych w terminie do tego wyznaczonym, lub gdyby jeszcze przed rozpoczęciem robót wydarzenie żywiołowe uczyniło wykonanie ich podług planu niemożliwym.

7. Przyczynki na koszt zarządu może dający pożyczkę pobierać tylko jako dodatki do rent amelioracyjnych.

Najwyższy doczasowo dozwolony wymiar tych dodatków oznaczany będzie drogą rozporządzenia.

8. Dający pożyczkę, może wymówić sobie danie kaucyi na pokrycie kosztów procesowych i egzekucyjnych, jakieby powstały z powodu ściągania zaległych kwot renty amelioracyjnej.

Najwyższy dozwolony wymiar tej kaucyi oznaczony będzie drogą rozporządzenia.

§. 3.

Przedewszystkiem stwierdzić należy drogą administracyjną pożyteczność zamierzonego dzieła amelioracyjnego, wielkość kosztów, jakich wymaga jego wykonanie, tudzież, jeżeli suma pożyczkowa przewyższa dziesięciokrotną czystą intratę katastralną, przyrost wartości (§. 2, l. 2 aż do 4), jaki z zamierzonego dzieła amelioracyjnego jest oczekiwany. Na podstawie tego stwierdzenia a w razie potrzeby po wysłuchaniu wierzycieli hipotecznych rozstrzygnąć ma sąd, czy umówione warunki pożyczki odpowiadają we wszystkich punktach wymaganiom §. 2go.

W tym celu, do prośby o zahipotekowanie, jeżeli akta, tyżące się poprzedniczego postępowania administracyjnego, nie zostały sądowi z urzędu nadesłane, dołączyć należy oprócz wygotowania kontraktu pożyczki, także świadectwo urzędowe co do okoliczności drogą administracyjną stwierdzonych. W przedmiocie szczegółów katastralnych, do oznaczenia granicy obciążenia pożyczką istotnie potrzebnych, zasięgnąć ma sąd wyjaśnienia od urzędu podatkowego.

Do postępowania sądowego, które w myśl ustępu 1go odbyć się ma przed dozwoleniem zahipotekowania, stosują się przepisy powszechne patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208. Pod względem dozwolania i wykonania

zahipotekowania obowiązują postanowienia ustawy o księgach gruntowych z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 95. O dozwoleniu zahipotekowania renty amelioracyjnej uwiadomić należy z urzędu, według przepisu §. 124go powszechnej ustawy o księgach gruntowych z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 95, także wszystkie osoby, dla których na gruncie, poddać się mającym amelioracyi, ciężą dawniejsze prawa rzeczowe.

§. 4.

Pożyczka, dla której rentę amelioracyjną wpisuje się w księdze publicznej, ma być wypłacana w miarę postępu robót amelioracyjnych. Sumy pożyczkowej wolno używać tylko na wykonanie dzieła, na które zgodzono się dać pożyczkę. Właściciel gruntu obciążonego rentą nie może opóźniać wykonania zgodnie z planem robót amelioracyjnych, ma wykonać je odpowiednio celowi i wykonane urządzenia amelioracyjne utrzymywać w dobrym stanie, dopóki trwać będzie powinność rentowa.

Dopełnienie tych zobowiązań należy nadzorować, szczegółowe zaś postanowienia co do odpowiedniej służby nadzorczej wydać ma Ministerstwo rolnictwa drogą rozporządzenia. Pod tym względem, o ile roboty amelioracyjne odbywają się pod kierownictwem biura amelioracyjnego krajowego, można temuż biuru zostawić potwierdzanie używania zgodnie z planem pożyczki udzielonej na ameliorację, wystawianie asygnacyj potrzebnych do odbioru rat pożyczki a nakoniec kollaudację skończonych robót i urządzeń.

Koszta nadzoru, o ile nie jest obmyślone pokrywanie ich w inny sposób, ponosić ma każdorazowy właściciel gruntu rentą obciążonego i od niego mają być takowe w razie potrzeby przymusowo ściągane przez Władzę polityczną.

Postanowienia paragrafu niniejszego stosują się także wtedy, gdy grunt jest puszczonej w dzierżawę.

§. 5.

Celem ściągnięcia zaległych rent amelioracyjnych można prowadzić egzekucję jedynie na ciele hipotecznem, na którym renta jest prawem zastawu zabezpieczona; nie ma zaś miejsca egzekucya z tego powodu na innych przedmiotach majątku.

Jeżeli grunt, odpowiadający za rentę amelioracyjną, zostanie w ciągu wykonywania robót amelioracyjnych lub po ich skończeniu z wolnej ręki sprzedany lub przymusowo na licytację wystawiony, prawa i powinności, w skutek udzielenia pożyczki amelioracyjnej na rzecz poprzedniego właściciela

ustanowione, przechodzą z prawa na nowego nabywcę gruntu; układy przeciwne a w szczególności także przeciwne postanowienia warunków licytacyjnych są bezskuteczne.

Wypowiedzenie pożyczki przed licytacją przymusową (§. 2, l. 5) traci skuteczność samo przez się za przysądzeniem nabycia na licytacji, jeżeli aż do tego czasu pożyczka nie została jeszcze zwrócona.

§. 6.

Prawo pierwszeństwa, stosownie do §. 1go dla rent amelioracyjnych nabyte, służy w razie sprzedaży przymusowej przedmiotu zastawu jedynie kwotom renty w owym czasie nie dłużej jak trzy lata zalegającym, jakoteż dodatkom na zarząd, gdyby istniały, tudzież kaucyi danej na koszt procesu i egzekucyi.

Wyjątek od tego ma miejsce tylko o tyle, o ile te zaległe świadczenia w takim razie, gdy sprzedaż przymusowa następuje po skończeniu robót amelioracyjnych, przewyższają osiągnięty dowodnie w skutek dzieła amelioracyjnego przyrost wartości sprzedanej nieruchomości. W przypadku takim na wniosek jednej z tych osób, dla których jeszcze przed zahipotekowaniem renty amelioracyjnej na gruncie, prawa rzeczowe i ciężary były ustanowione, ograniczyć należy prawo pierwszeństwa renty amelioracyjnej do części ceny kupna równej rzeczywistemu przyrostowi wartości.

§. 7.

Gdyby w ciągu trwania powinności rentowej, właściciel gruntu lub dzierżawca wstrzymywał bez dostatecznej przyczyny wykonanie zgodnie z planem robót amelioracyjnych już rozpoczętych, opóźniał je, wykonywał w sposób celowi przeciwny lub zaniebdywał konserwacyi wykonanych urządzeń amelioracyjnych, sąd winien na prośbę dozwolić zaprowadzenia administracyi przymusowej (sekwestracyi) gruntu amelioracyi poddanego, w tym celu, żeby pod kierownictwem zarządcy administracyi przymusowej, na koszt właściciela gruntu, dokończono rozpoczętych robót amelioracyjnych lub wykonano potrzebne naprawy i ulepszenia.

Prawo żądania administracyi przymusowej służy tak funduszom i zakładom kredytowym, które dały pożyczkę, jak i funkcjonaryuszom według §. 4 do nadzorowania powołanym i wierzycielom hipotecznym na gruncie zaintabulowanym.

Przed wydaniem decyzji co do proponowanej administracyi przymusowej, winien sąd wysłuchać właściciela gruntu lub dzierżawcę, jakoteż funkcjonaryuszów nadzorujących roboty melioracyjne a według okoliczności także biegłych. Jeżeli zwłoka

grozi niebezpieczeństwem, można także bez wysłuchania tych osób wydać tymczasowe zezwolenie na administrację przymusową.

§. 8.

Jeżeli wydarzenia żywiołowe uczynią niemożebnem wykonanie zgodnie z planem i dokończenie rozpoczętych robót amelioracyjnych lub uchylą albo znacznie zmniejszą pożytek rolniczy z dzieła amelioracyjnego oczekiwany, w takim razie prace amelioracyjne, jakoteż wypłaty na umorzenie pożyczki amelioracyjnej należy niezwłocznie wstrzymać. Wstrzymanie to jest powinnością funkcjonaryuszów, według §. 4go do nadzoru powołanych a w szczególności może też być proponowane przez wierzycieli hipotecznych na gruncie zainstabulowanych. W razie wstrzymania robót amelioracyjnych, może każdy interesowany wnieść do sądu sprzeciwienie się a to w terminie nieprzedłużalnym czternastodniowym, licząc od wydania zarządzenia wstrzymującego. Sąd stanowi o tem uchwałą po wysłuchaniu funkcjonaryusza dozoruującego, właściciela gruntu i tych osób, dla których już przed zahipotekowaniem renty amelioracyjnej były na gruncie ustanowione prawa rzeczowe i ciężary, jakoteż w razie potrzeby po wysłuchaniu krajowego biura amelioracyjnego lub innych biegłych; uchwałę tę można wzruszać rekuresem.

W razie stanowczego wstrzymania robót amelioracyjnych, gaśnie prawo dającego pożyczkę do pobierania renty i służy mu jedynie prawo żądania zwrotu rat pożyczkowych, które aż do chwili wstrzymania wypłacił, z potrąceniem kwot (§. 2, 1, 5) już uiszczony płatnemi rentami amelioracyjnemi na umorzenie pożyczki. Od sumy pożyczkowej, jaka się według tego okaże, płacić należy odsetki najwięcej po cztery od sta, zwrócona zaś ma być takowa za półrocznem wypowiedzeniem.

Ta suma pożyczkowa używa prawa pierwszeństwa renty amelioracyjnej o tyle, o ile na to wystarcza przyrost wartości, osiągnięty w skutek wykonania robót amelioracyjnych.

Stopień hipoteczny dla tej części sumy pożyczkowej, która jest wyłączona od prawa pierwszeństwa renty amelioracyjnej, oznacza się według

czasu zahipotekowania renty amelioracyjnej (§. 29 ustawy o księgach gruntowych).

§. 9.

Do załatwiania spraw, poprzedzającymi paragrafami sądom poruczonych, właściwym jest wyłącznie ten sąd, w którym znajduje się wykaz hipoteczny gruntu, mającego się poddać amelioracyi.

Pod względem właściwości Władzy administracyjnej do stwierdzania okoliczności w §. 3 oznaczonych, stosują się przepisy ustaw o użytkowaniu wód, ich kierowaniu i odpieraniu, z tem zastrzeżeniem, że od owego stwierdzenia przez pierwszą instancję nie można się odwoływać.

§. 10.

Postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące się wpisów do ksiąg gruntowych i ich skutków, stosują się odpowiednio także tam, gdzie istnieją księgi wpisowe.

§. 11.

Zapisy długu i kontrakty, dotyczące się pożyczek amelioracyjnych w duchu ustawy niniejszej udzielonych, tudzież potwierdzenia odbioru kwot renty instytutom funduszowym i kredytowym płaconych, nakoniec wpisy prawa zastawu dla rent amelioracyjnych są wolne od stępli i opłat.

Mapy katastralne potrzebne do celów amelioracyi, wydawać należy po cenie niższej. Wymiar tego niższenia ceny postanowiony będzie drogą rozporządzenia.

§. 12.

Wykonanie ustawy niniejszej, tudzież wydanie wszystkich rozporządzeń do jej wykonania potrzebnych, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i skarbu.

Ischl, dnia 6. lipca 1896.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.